

Prof. dr hab. Mirosława Chrzanowska urodziła się 25 sierpnia 1936 roku w Przemyślu. Studia na Wydziale Rolniczym Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu ukończyła w 1959 roku. Bezpośrednio po studiach podjęła pracę w Oddziale Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Żelaznej k. Skierniewic pod kierunkiem doc. Janiny Siemaszko. Stopień doktora nauk rolniczych uzyskała w 1974 r., dr hab. w 1986 r., a tytuł profesora nauk rolniczych w 1995 roku.

Pani Profesor przez 55 lat była związana z Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, w tym 30 lat (1966-1996) pracowała w Instytucie Ziemniaka, Oddział w Młochowie. Prowadziła badania w zakresie biologii wirusów ziemniaka, ich identyfikacji, charakterystyki szczepów i ich wykorzystania szczepów wirusów do oceny odporności roślin na wirusy oraz określenia reakcji roślin na infekcje. Po raz pierwszy w Polsce, wykryła i zidentyfikowała szczepy nekrotyczne wirusa Y (łagodny i ostry), wirusa nekrozy tytoniu oraz wirusa bukietowości lucerny na ziemniakach rosnących w warunkach polowych. Ponadto, opisała objawy na ziemniaku wywoływane przez tzw. wirusy „nieziemniaczane” np. wirusa mozaiki tytoniu, mozaiki ogórka. Scharakteryzowała reakcję wielu odmian ziemniaka na wirusy: Y, liściozwoju, wirus X, M i S oraz kwarantannowego wiroida wrzecionowości bulw. Profesor Chrzanowska wiele prac poświęciła zagadnieniu odporności roślin na choroby wirusowe. Była współtwórcą systemu oceny odporności odmian ziemniaka dla celów rejestracji, nasiennictwa i hodowli. Współpracowała z placówkami pokrewnymi w kraju (IBB, SGGW, IUNG, IOR) oraz zagranicą (Francja, Niemcy, Węgry) i wielokrotnie prowadziła szkolenia w tym zakresie. W 1971 r. odbyła 4-miesięczny staż naukowy w IPO w Wageningen, Holandia.

Profesor Chrzanowska opublikowała ponad 100 oryginalnych prac naukowych i ponad 50 artykułów popularno-naukowych. Jest autorką rozdziału pt. „Symptomatologia chorób wirusowych” w podręczniku „Biologia Ziemniaka” wydanym pod red. Wojciecha Gabriela, PWN, Warszawa. Jest współautorem patentu: „Sposób otrzymywania roślin odpornych na wirus Y ziemniaka”, uzyskanego przez IBB-PAN w Warszawie (2004). Była przedstawicielem Polski w Grupie Ekspertów ds. Standaryzacji Sadzeniaków Ziemniaka przy EWG, w której przez pięć lat pełniła funkcje wiceprzewodniczącej Grupy Sprawozdawców.

Prof. Mirosława Chrzanowska jest członkiem Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego od 1972 roku, przez 3 kadencje pełniła funkcję skarbnika Oddziału Warszawskiego PTFit. Przez wiele lat była członkiem Rad Naukowych Instytutu Ziemniaka w Boninie i Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie. Była promotorem trzech przewodów doktorskich. Za osiągnięcia w pracy zawodowej, została uhonorowana Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2001), Złotym Krzyżem Zasługi (1986), Srebrnym Krzyżem Zasługi (1977) i medalami 30-Lecia PRL (1974), Zasłużony dla Ziemi Koszalińskiej (1984) i odznaką Zasłużony Pracownik Rolnictwa (1985). Otrzymała nagrodę zespołową I stopnia Ministra Rolnictwa za pracę pt. „Ocena odporności na wirusy odmian i materiałów hodowlanych” (1981), nagrodę państwową II stopnia za pracę pt. „Opracowanie metod hodowli odpornościowej i uzyskanie ziemniaków odpornych na wirusy Y i liściozwoju” (1984), wyróżnienie Wydz. Nauk Rolniczych PAN za współautorstwo cyklu wybitnych prac pt. „RNA genomy patogenów roślin użytkowych – struktury, funkcje, kontrola, rozprzestrzenianie” (1999). Prowadziła działalność społeczną, opracowała Kronikę Młochowa, zbiory ciekawostek o ziemniaku, kartki z historii Oddziału IHAR w Młochowie z lat 1967-2005, zbiór „Ziemniak w poezji i literaturze pięknej” liczący 4 tomy po około 50 stron każdy.

W uznaniu zasług Pani Profesor XV Zwyczajne Walne Zgromadzenie Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego, które zebrało się 9 września 2014 r. w Krakowie, nadało prof. Mirosławie Chrzanowskiej godność Członka Honorowego PTFit.

Opracował prof. dr hab. Piotr Sobiczewski